

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Vladimír Páral – Mladý muž a bílá velryba
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.3.13
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Olga Šimandlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	prosinec - leden 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Česká literatura 2. poloviny 20. a 21. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci románu Vladimíra Párala Mladý muž a bílá velryba a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	PÁRAL, Vladimír. <i>Mladý muž a bílá velryba</i> . 1. vyd. Brno: Trojan, 1990. ISBN 80-85249-30-8. s. 44-45. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Vladimír Páral – Mladý muž a bílá velryba

Tvrdých osm hodin od 14.00 do 22.00 bez oddechu Břeťa přebíhal z F1 na f2 a vystoupil až na vrchol věže ČOV (na tmavomodrém nebi se zjevila první hvězda), šplhal po žebřícíchspěchal dunícemi kovovými podestami a po dvou bral schody nahoru, F2, F1 a ČOV, F1 a F2, f1 a F2, z F2 se v podvečer ztratil Ládín Fila a Břeťa si pro něho doběhl až do nejzazšího cípu závodního pozemku, kdeLádín chrápal v keramickém žlabu (zdejší Vikův „meditační trůn“) za vyřazeným kotlem. „Když vona mě Zdeňka nenechá v noci vyspat,“ kňoural novomanžel Ládín Fila. „Měls na spaní celé dopoledne!“ křikl Břeťa popuzeně, mstivě se vymočil do žlabu a že to měl cestou, vpadl do truhlárny, vztekle odmítl „bleskovou partičku bez přemejšlení“a tvrdě urgoval trámký pro F2, vtrhl do skladu obalů, zuřivě odmítl zdejší specialitu, kafičko s kapkou griotky, a vynutil si okamžitý dovoz sudů (což je zde touto dobou tak málo běžné, jako objednat i v restauraci, kde už zhasínají a stavějí židle na stoly, večeri o pěti chodech a dát si vychladit šampaňské) a znovu F2, ČOV, a F1, v 21.18 vypadla opět ventilace na F2, bez níž se to v té staré kuče bez oken nedá vydržet, klidná paní Brigita vztekle sekla hadicí a vyšla z F2 nadýchat se čerstvého vzduchu (čeká miminko), Aubrecht, Ládín a Hanka Mikšová hleděli mlčky na Břeťu, který bleskově uvažoval, zavolat elektrikáře, než se přišourá, než vyleze nahoru a zapne ventilaci... Norma F2 ostatně již splněna a dokonce snížen dluh diesteru z ranní směny – A přiotrávit svý lidi teda nedám!

(ukázka z románu)

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Zařadte výňatek do kontextu celého románového díla.
2. Stručně interpretujte děj.
3. V čem spočívá dramatická příběhu?
4. Charakterizujte hlavní postavy románu s pomocí výňatku textu.
5. Víte, jaký symbolický smysl má v názvu novely „bílá velryba“?
6. V čem spatřujete osobitost Páralova vyprávěcího a jazykového stylu?
7. Proč autor užívá hutných spojení vět často bez určitých sloves?
8. Objasněte, proč byla tato novela označena za „chemický epos“.